

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3301/2021
27.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Петре Такач, адвокат из ..., против туженог „Криваја“ ДОО Криваја, чији је пуномоћник Илона Какаш, адвокат из ..., ради исплате отпремнине, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 432/21 од 23.08.2021. године, у седници одржаној 27.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 432/21 од 23.08.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици, Судска јединица у Бачкој Тополи П1 851/2019 од 15.12.2020. године, ставом првим и другим изреке обавезан је тужени да тужиљи на име неисплаћене разлике отпремнине до 35 година радног стажа исплати износ од 377.690,23 динара, са законском затезном каматом од 12.07.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 76.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог Суда у Новом Саду Гж1 432/21 од 23.08.2021. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба туженог и преиначена првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужиље за исплату разлике отпремнине до 35 година радног стажа у износу од 377.690,23 динара са законском затезном каматом почев од 12.07.2018. године до исплате, као и захтев за накнаду трошкова поступка у износу од 76.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом другим и трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове поступка у износу од 63.000,00 динара и трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка,

погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, 72/11... 18/20), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. учињених пред другостепеним судом, на које се неосновано указује у ревизији. Супротно тврдњи ревидента, релевантно чињенично стање утврђено је првостепеном пресудом (сагласно доказима изведеним сходно члану 228. ЗПП цењеним у складу са одредбом члана 8. ЗПП), а другостепени суд је оценио све битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности, па у другостепеном поступку није учињена ни битна повреда поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код послодавца Пољопривредног добра Криваја, а затим код АД „Криваја“ Криваја у периоду од 28.06.1982. године до 01.10.2004. године. Решењем Трговинског суда у Суботици Ст.396/2003 од 01.10.2004.године отворен је стечајни поступак над „Криваја“ АД Криваја. Код послодавца „Криваја“ АД у стечају била је у радном односу од 02.10.2004. године до 30.11.2006. године. Решењем Трговинског суда у Суботици Ст.396/2003 од 28.11.2006. године, обустављен је поступак стечаја над „Криваја“ АД Криваја у стечају, а настављен је против стечајне масе коју заступа стечајни управник ради намирења поверилаца. На основу Уговора о купопродаји стечајног дужника као правног лица променом оснивача од 24.11.2006. године, оверен пред Општинским Судом у Бачкој Тополи Ов.Бр. .../... од 24.11.2006. године, купац „Agro corporation“ ДОО Бачка Топола извршио је 18.12.2006. године одговарајуће промене у Регистру привредних друштава код Агенције за привредне регистре у Београду, променом правне форме, назива и пословног имена тако да је регистровано као Привредно друштво за производњу трговину и услуге Криваја ДОО Криваја. У периоду од 01.12.-31.12.2006. године тужила је била осигурана код Националне службе за запошљавање, које је накнадно поништено, а за тај период је тужила са ДОО Криваја закључила уговор о делу. Тужила је закључила уговор о раду са „Agro corporation“ ДОО Бачка Топола код ког послодавца је била у радном односу од 01.01.2007. године до 21.06.2007. године. У Регистру привредних субјеката 16.07.2007. године, извршена је забележба уписа статусне промене спајања уз припајање привредног субјекта Привредног друштва за производњу трговину и услуге Криваја ДОО Криваја као стицаиоца и „Agro corporation“ ДОО Бачка Топола као друштва које престаје статусном променом, услед чега је брисан из регистара који се води код АПР-а, а тужила је са туженим закључила уговор о раду 22.06.2007. године. Решењем туженог од 11.07.2018. године тужили је отказан уговор о раду као технолошком вишку, због смањења обима посла и исплаћена јој је отпремнина у висини од 175.232,42 динара за 11 година радног стажа оствареног код туженог послодавца. Разлика између исплаћене отпремнине за 11 година радног стажа и отпремнине обрачунате за укупан радни стаж од 35 година према основици коју чини просечна бруто зарада тужиле, износи 377.690,23 динара, а разлика према просечној нето заради тужиле је 229.865,36 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 158. Закона о раду оценио да тужилји припада право на отпремнину за укупан радни стаж од 35 година, односно за стаж остварен и код послодавца претходника и код туженог као послодавца следбеника чија је висина потраживања утврђена на основу налаза вештака финансијске струке као разлика између исплаћене отпремнине за 11 година радног стажа и припадајуће отпремнине обрачунате за укупан радни стаж, због чега усваја тужбени захтев.

Другостепени суд је побијаном пресудом, преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев тужилје применом одредбе члана 158. став 3. и 4. Закона о раду, имајући у виду да је након обуставе стечајног поступка и продајом стечајног дужника „Криваја“ АД Криваја у стечају као правног лица, исто престало да постоји, а код ког послодавца је тужилји престао радни однос 30.11.2006. године. Како је стечајни поступак настављен према стечајној маси, а на основу уговора о купопродаји стечајног дужника као правног лица променом оснивача од 24.11.2006. године, купац „Агро corporation“ ДОО Бачка Топола извршио одговарајуће промене (правне форме, назива и пословног имена) у Регистру привредних друштава код Агенције за привредне регистре у Београду, тако да је пословање отпочело друго правно лице регистровано као Привредно друштво за производњу трговину и услуге Криваја ДОО Криваја, тужени у овој парници, другостепени суд налази да то привредно друштво, није правни следбеник правног лица код кога је тужилја била запослена и да је тужени правилно обрачунао отпремнину за сваку годину рада у радном односу код туженог.

Неосновани су наводи ревизије тужилје којима се правноснажна пресуда побија због погрешне примене материјалног права.

Закон о раду („Службени гласник РС“ 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – Одлука УС, 113/2017 и 95/2018- аутентично тумачење) који је на снази у време доношења решења о отказу уговора о раду тужилје и стицања права на отпремнину, у члану 147. предвиђа да у случају статусне промене, односно промене послодавца, у складу са законом, послодавац следбеник преузима од послодавца претходника општи акт и све уговоре о раду који важе на дан промене послодавца. На тај начин обезбеђује се континуитет у радном односу запосленог који услед статусних и других промена послодавца прелази да ради код послодавца следбеника.

Према члану 158. истог закона послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду, у смислу члана 179. став 5. тачка 1. овог закона, запосленом исплати отпремнину у висни утврђеној општим актом или уговором о раду (став 1.), с тим што не може бити нижа од збира трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца код кога остварује право на отпремнину(став 2.). За утврђивање висине отпремнине рачуна се и време проведено у радном односу код послодавца претходника у случају статусне промене и промене послодавца у смислу члана 147. овог закона, као и код повезаних лица са послодавцем у складу са законом (став 3.).

Законом о стечајном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 84/2004 и 85/2005 - др. закон) који је био у примени у време покретања, спровођења и обуставе стечаја над правним лицем „Криваја“ АД Криваја у стечају, код кога је тужилја била у радном односу до 30.11.2006 године, уређени су услови у начин стечаја над правним лицима, а у одредби члана 113. последице продаје стечајног дужника. После продаје стечајног дужника као правног лица, стечајни поступак се у односу на стечајног дужника

обуштавља и новац добијен продајом стечајног дужника улази у стечајну масу и стечајни поступак се у односу на овако добијену стечајну масу наставља намирењем стечајних поверилаца, а за потраживања према стечајном дужнику која су настала до обуштаве стечајног поступка ни стечајни дужник ни његов купац не одговарају повериоцима.

У конкретном случају код утврђења да је над послодавцем тужиље код кога је била у радном односу (у периоду од 28.06.1982. године до 30.11.2006. године) „Криваја“ АД Криваја обуштављен поступак стечаја, а настављен против стечајне масе и да је у питању продаја правног лица у стечајном поступку, то се на правне последице продаје стечајног дужника примењују правила прописана чланом 113. Закона о стечајном поступку, због чега нису испуњени услови за примену правила садржаним у члановима 147. и 158. став 3. Закона о раду. Наиме, последица продаје стечајног дужника као правног лица је та да правно лице које је купац није правни следбеник стечајног дужника, јер тужени свој правни субјективитет не изводи из правног субјективитета стечајног дужника, нити је свој статус стекао из правног статуса ранијег стечајног дужника и није настао било каквом статусном променом. Стога, у конкретном случају не ради се о односу између субјекта у стечају као послодавца претходника и субјекта који је настао куповином на основу правноснажног решења стечајног суда и уговора о купопродаји као послодавца следбеника, нити се ради о статусној промени (спајања или поделе) између та два субјекта, а тиме ни о правима запослених код промене послодавца у смислу одредаба чланова 147. и 158. Закона о раду.

Следом наведеног, по оцени Врховног касационог суда правилан је закључак другостепеног суда да тужиља не може основаност свог тужбеног захтева заснивати на примени одредаба чланова 147. и 153. став 3. Закона о раду, у погледу година радног стажа оствареног код стечајног дужника који је продат као правно лице у стечају, с обзиром на то да за остваривање права на отпремнину нису испуњени услови за исплату по том основу према наведеним одредбама Закона о раду, а на којима тужиља заснива свој захтев, јер тужени није правни следбеник правног лица код кога је била у радном односу од 28.06.1982. године до 30.11.2006. године. Како је тужиљи отпремнина обрачуната и исплаћена у прописаном износу (за 11 година радног стажа), то је тужбени захтев за исплату отпремнине према укупно оствареном радном стажу тужиље неоснован.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом чланова 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Из изнетих разлога, а на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић